

Årsrapport från Hammarö fågelstation

Utgiven av Karlstads Ornitologiska Förening

Redaktör: Sven Larsson

Rapporten erhålls genom medlemskap i KOF (100 kr/år, medlemmar 20 år och yngre 30 kr/år, familjemedlemmar 10 kr/år) eller prenumeration (40 kr/år). Inbetalning sker till KOF:s postgirokonto 64 78 53-1. Adressändringar meddelas kassören.

Innehåll

Sid.

3. Förord

4. Kartor över fågelstationens observationsområde

6. Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2011

Björn Ehrenroth

14. Återfynd - 2011

18. Ringmärkningstabell - 2011

22. Ingvar Svensson belönas

23. KOF:s vinterrally 2012

Lars Viktorsson

27. KOF:s styrelse

Omslagsbild: Rödstrupig sångare Foto: Sven Larsson

Foton, där inget annat anges: Sven Larsson

Förord

Årsrapporten behandlar i huvudsak Hammarö fågelstations verksamhet under år 2011. Som så många gånger tidigare är rapporten tyvärr försenad. Detta medför att en del skrivet material i rapporten behandlar företeelser efter 2011, t ex KOF:s vinterrally 2012.

Från verksamheten 2011

Under året har flera ringmärkare tjänstgjort vid stationen.

Ca 925 personer har under 2011 guidats i organiserade grupper inklusive Fågelstationens dag. Dessutom har många spontana besökare upplysts om fågelstationens verksamhet.

Liksom tidigare år har vinterfågelmätning och tillfällig sträckräkning skett.

Verksamheten har kunnat genomföras tack vare anslag från Hammarö kommun samt Länsstyrelsen i Värmland.

Under 2011 har Karlstads Ornitologiska Förening haft 316 betalande medlemmar och 10 medlemsmöten har hållits med i genomsnitt 31 deltagare per möte. 6 styrelsemöten har hållits under året.

Ett varmt tack riktas till alla medarbetare och bidragsgivare.

Karlstads Ornitologiska Förening

Nina och Jan Rees är återkommande märkare vid stationen. Här tas biometri på en varfågel.

**KOF riktar ett hjärtligt tack till
sponsorerna vid Fågelstationens dag!**

**Expert Mitt i City - Karlstad
Nya Wermlands-Tidningen
Birds of the World**

Ringmärkningsverksamheten vid Hammarö fågelstation 2011

Björn Ehrenroth

Hammarö fågelstation (59.15N/13.31E) var 2011 bemannad med ringmärkare 101 dagar, därav 93 dagar med fångst minst 4 timmar per dag. Inga märkningar utfördes i januari-april och december. Vårsäsongen utfördes märkningar 3-12 maj, 16 och 22 maj samt 3-4 juni. I juli påbörjades arbetet 12/7 och 12 märkdagar bokfördes fram till månadens slut. Med flera avbrott på sammanlagt 24 dagar bedrevs märkningar i augusti – början av november (2/8 – 7/11).

Totalt märktes 5 772 fåglar av 64 arter. Antalet märkta fåglar per 100 nättimmar var 51 individer, vilket var sämre än 2010 (64 ex). Av de märkta fåglarna var 12,6%

kungsfåglar och 26,7% mesar. Rödstrupig sångare var ny märkart, nummer 156, vid stationen.

Dagsfångster med minst 100 märkta fåglar erhöles 21 dagar, därav 1 dag med över 200 ex och en dag med över 300 ex. Högsta dagsantalet, 305 ex av 19 arter, noterades 8 oktober.

Sammanlagt 18 arter märktes i antal överstigande 100 ex: grönsiska (650), lövsångare (608), talgoxe (594), rödhake (508), blåmes (500), kungsfågel (467), svarthätta (256), trädgårdssångare (192), talltita (154), stjärtmes (145), svartmes (144), järnsparv (139), gråsiska (138),

Tabell 1. Fördelning av bemanningsdagar för märkning, nättimmar samt ringmärkta fåglar under olika månader 2011 vid Hammarö fågelstation. Ingen märkning skedde under januari, februari, mars, april och december.

Number of ringing days, net hours and birds ringed in different months in 2011t Hammarö Bird Observatory. No ringing activity in January, February, March, April and December.

Månad	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Totalt
Antal dagar	12	2	12	25	20	27	3	101
Antal nättim.	1055	170	745	2640	2300	3975	350	11235
Antal fåglar	237	30	432	1142	1507	2391	33	5772

domherre (136), gransångare (122), gärdsmyg (121), svartvit flugsnappare (106) och bofink (102).

Följande personer arbetade som ringmärkare enstaka eller flera dagar: Björn Ehrenroth, Micael Fash, Roger Jonasson, Sven Larsson, Berne Martinsson, Anders Melin och Bimbi Ollberg. Utöver att några märkare även har arbetat som assistenter, har följande personer medverkat i fångsten: S. Dahlgren, Yngve Dahlgren, Per Gustafsson, Björn Martinsson, Tina Ollberg, Jan Rees, Nina Rees och Carl Westlund.

Guidning och övrig information

Fem grupper på sammanlagt 47 personer guidades i maj. Höstens visningar inleddes 9 september och avslutades 13 oktober. Totalt 250 personer fördelade på 12 grupper fick se hur fågelmärkning gick till och informerades om fåglarnas flyttning. Fågelstationens dag 25 september var välbesökt – 625 personer besökte udden under cirka 6 timmar. Denna dag märktes 144 fåglar av 15 arter.

Sammanlagt under året guidades cirka 925 personer. Utöver bokade guidningar har många spontana visningar gjorts, när

Även under Fågelstationens dag 2011 var vädret utmärkt. Hittills har det endast kommit några enstaka regnstänk under alla år som Fågelstationens dag har genomförts. Här visar Roger Jonasson en nymärkt talgoxe vid informationsanläggningen. 144 fåglar av 15 arter märktes den dagen.

intresserade personer kommit fram och frågat. Kritik mot fångst och märkning förekommer nästan aldrig! Fågelstationens arbete har som vanligt uppmärksammats i regionala tidningar.

Fångstmetoder och märkplatser

Nätfångsten skedde i vanlig ordning vid de fasta nätplatserna kring Spången samt väster om Fyren. Bandspelare användes nästan enbart vid fångst av sparvugglor. På grund av regelbunden personalbrist var hissneten väster om Fyren ofta oanvända.

Vårmärkningen

Tolv märkdagar 3-22 maj samt dagarna 3-4 juni gav 267 fåglar av 30 arter. Resultatet, en medelfångst på cirka 19 fåglar per dag, är medelmåttigt för årstiden. De fem vanligaste arterna var: lövsångare (60), trädgårdssångare (24), svarthätta (22), bofink (22) och rödhake (17). Ovanliga fåglar i näten var: morkulla (1), göktyta (1), stenskvätta (1) och rödstrupig sångare (1). Den rödstrupiga sångaren fångades 3 juni kl 06.45 i "fyrkanten" invid Spången. Fågeln var inte lätt att artbestämma,

3:e juni kl 06.45 på morgonen hamnade en riktig "tungviktare" i ett av näten i fyrkanten vid Spången. Michael Fasth, som ringmärkte den dagen, fick mycket huvudbry och bl a Dan Zetterström kontaktades för artbestämning. Fågeln konstaterades vara en honfärgad rödstrupig sångare i andra levnadsåret. Fyndet var nytt både för fågelstationen och Värmland och väl värt en rejäl pizza.

eftersom den var honfärgad. Efter diverse studier i olika böcker och telefonsupport från Dan Zetterström, blev fågeln bestämd till röststrupig sångare, hona i andra levnadsåret. Vinglängden uppmättes till 62 mm. Arten var ny för Värmland.

Höstmärkningen

Under 12 dagar i mitten och slutet av juli märktes 432 fåglar av 28 arter. Medelfångsten var 36 ex/dag. Lövsångare dominerade med 193 ex och ovanliga arter i näten var göktyta (2), mindre hackspett (1) och kärrsångare (1).

25 dagar i augusti resulterade i 1 142 märkta fåglar (medelfångst 46 ex/dag) av 41 arter. September gav ett klen resultat

med endast 1 507 märkta av 39 arter under 20 dagar. Bästa månaden var åter oktober, med 2 391 fåglar av 38 arter under 27 dagar.

En av årets vinnare var svarthätta med 256 ex, därav 107 ex i september. Nytt dagsrekord med 24 ex sattes 9 september. För gärdsmyg däremot var resultatet rätt magert. Årets stora förlorare var kungsfågeln. Efter två hårda vintrar och två sannolikt dåliga häckningssäsonger redan före 2011 (610 märkta 2009 och 619 märkta 2010) blev det nu en riktig bottennotering med 467 ex märkta. Denna låga summa överträffas endast av de 327 kungsfåglar, som märktes 1987. Medelvärdet för 40 år (1972 – 2011) är 1 772

Fyra göktytor märktes i augusti. Foto: Dan Mangsbo

ex/år. Högsta årssumman, 4 490 ex, noterades 1990 och näst högsta, 4 145 ex, 2005. Tre år märktes över 3 000 ex och 10 år över 2 000 ex.

Ovanliga arter i näten i augusti – oktober, utöver vissa invasionsarter, var: göktyta (4), gräshoppsångare (1), höksångare (1), vinterhämling (2) och rosenfink (1).

Invasionsfåglar

Höstens stora begivenhet var den kraftiga invasionen av sparvugglor. Perioden 9

september – 15 oktober märktes 77 ex, den tredje högsta årssumman någonsin. Mediandatum för flyttningen var 3 oktober. Högsta dagssumman, 13 ex, bokfördes 8 oktober. Med ledning av uppmätta vinglängder och åldersbestämning framgick, att en mycket hög andel, drygt 80%, var unga honor. Av andra ugglor märktes en hornuggla och en pärluggla. Hackspettarna hade lågsäsong beträffande flyttningsrörelser. Trots 11 obs.dagar för gråspett 24/9 – 24/10, kunde inte en enda fångas för märkning. Endast 4 större

En tretåig hackspett ringmärktes under året. Foto: Dan Mangsbo.

hackspettar märktes, dessutom 2 mindre och en tretåig hackspett.

Sidensvans observerades i mindre antal 13 dagar 17/10 – 19/11. Stjärtmes, talltita och svartmes visade sig i måttliga mängder. För ovanlighets skull märktes fler talgoxar än blåmesar – 594 respektive 500 individer. Märkningen av trädkrypare, 59 ex, var långt under medelvärdet på 96 ex/år 40-årsperioden 1972-2011.

Nötkråka sågs endast en gång – 1 ex 8/10. Av 138 märkta gråsiskor var andelen brunsisikor 38%. Enstaka snösiskor fångades två dagar – 17/10 och 29/10. Vanliga korsnäbbar passerade i mindre antal. Bändelkorsnäbb rapporterades 11 dagar 26/7 – 31/8. Rätt många domherrar besökte området under senhösten och 136 ex märktes.

En rosenfink märktes under året. De som märks vid stationen är nästan uteslutande ungfåglar och inte så här granna äldre hanner.

Webadresser

KOF: www.kofkarlstad.se

Fågelstationen: www.kofkarlstad.se/hf/

77 sparvugglor ringmärktes under året, vilket är den tredje högsta årssumman någonsin. 13 ex bokfördes 8 oktober, vilket blev den högsta dagssumman. Detta ex hade den goda smaken att låta sig märkas under Fågelstationens dag.

Fågelstationens dag 2013
söndag 22 september 08:00 - 14:00

Tabell 2. Uppträdandet av invasionsarter / partiella flyttare hösten 2011 vid Hammarö fågelstation; vandringsrörelsernas relativa styrka.

The occurrence of irregular migrants in autumn 2011 at Hammarö Bird Observatory; relative strength of the movements.

6 - mycket kraftig (<i>very strong</i>)		2 - svag (<i>weak</i>)	
5 - kraftig (<i>strong</i>)		1 - mycket svag (<i>very weak</i>)	
4 - ganska kraftig (<i>rather strong</i>)		0 - inga observationer (<i>no observations</i>)	
3 - måttlig (<i>moderate</i>)			
<hr/>			
<i>Nyctea scandiaca</i>	0	<i>Parus montanus</i>	3
<i>Surnia ulula</i>	0	<i>P. cinctus</i>	0
<i>Glaucidium passerinum</i>	5	<i>P. ater</i>	3
<i>Asio otus</i>	1	<i>P. caeruleus</i>	4
<i>Aegolius funereus</i>	1	<i>P. major</i>	5
<i>Picus canus</i>	2	<i>Sitta europaea</i>	3
<i>Dryocopus martius</i>	2	<i>Certhia familiaris</i>	3
<i>Dendrocopos major</i>	2	<i>Garrulus glandarius</i>	2
<i>D. leucotos</i>	0	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	1
<i>D. minor</i>	2	<i>Carduelis flammea</i>	3
<i>Picoides tridactylus</i>	2	<i>Loxia leucoptera</i>	3
<i>Bombycilla garrulus</i>	2	<i>Loxia cur./pyt.</i>	2
<i>Aegithalos caudatus</i>	3	<i>Pinicola enucleator</i>	0
		<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	3
<hr/>			

Gör som många medlemmar i KOF.

Köp handkikare, tubkikare
och fotoutrustning hos

Expert Mitt i City

på Järnvägsgatan i Karlstad.

Här finns kvalitetsmärken som Leica,

Swarovski, Zeiss och Kowa m. fl.

Återfynd

Under 2011 har 21 återfynd av 12 arter rapporterats via Ringmärkningscentralen. 3 främmande kontroller har gjorts vid stationen. Totalt har 767 återfynd av 61 arter erhållits via RC, därav 430 (56 %) från utlandet. 18 av årets fynd har gjorts på längre avstånd än 100 km från märkplatsen.

I återfyndslistan används följande symboler:

x	funnen död	v	kontrollerad av ringmärkare
f	flugit mot fönster eller inglasad altan	s	skjuten
k	tagen av katt	f	fångad, släppt

Rödhake *Erithacus rubecula*

CG94.797	2+	08-04-27	
	k	10-11-27	Quickborn (53.44 N / 09.54 E), Schleswig-Holstein, TYSKLAND
CL71.558	1K	10-09-22	
	k	10-10-11	Radduscher Weg (52.23 N / 13.38 E), Berlin, TYSKLAND
CL71.984	2+	10-09-28	
	f	11-01-19	Tizi Gheniff (36.15 N / 03.47 E), Alger, ALGERIET
CP00.669	1K	11-08-21	
	x	11-09-23	Jayat (46.22 N / 05.07 E), Ain, FRANKRIKE

Koltrast *Turdus merula*

4529.829	1K	07-07-31	
	k	10-11-10	Llandybie (51.48 N / 04.00 W), Dyfed, WALES

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

1ER95.785	1K hane	10-09-30	
	s	11-04-25	Rayfoun (33.59 N / 35.42 E), LIBANON

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*

CJ84.038	1K	09-08-11	
	v	10-08-27	Greifswalder Oie (54.15 N / 13.55 E), Mecklemburg-Vorp.; TYSKLAND

CL59.338	1K k	10-07-16 10-09-09	Floriac (44.50 N / 00.31 W), Gironde, FRANKRIKE
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>			
CH83.990	1K + f	08-10-13 12-01-17	Hensmåla (56.30 N / 15.03 E), Tingsryd, Småland
Talltita <i>Parus montanus</i>			
1ER96.364	1K f	10-10-15 10-10-16	Nygårdsvägen (59.23 N / 13.26 E), Karlstad, Värmland
Svartmes <i>Parus ater</i>			
CH39.313	1K x	08-08-29 11-03-23	Hammarlunden (59.20 N / 13.31 E), Hammarö, Värmland
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>			
1ER95.911	1K hane v	10-10-03 10-11-06	Fyren (55.23 N / 12.49 E), Falsterbo, Skåne
1ER95.933	1K x	10-10-04 11-02-23	Göstorps (56.36 N / 13.09 E), Veinge, Halland
1ER96.004	1K hona v	10-10-05 11-10-23	Fyren (55.23 N / 12.49 E), Falsterbo, Skåne
Talgoxe <i>Parus major</i>			
2KN79.836	2K+ hona f	07-09-24 10-12-12	Stenåsen (59.30 N / 13.21 E), Kil, Värmland
2KP93.608	1K hane v	11-10-05 12-01-25	Färlöv (56.04 N / 14.06 E), Kristianstad, Skåne

Bergfink *Fringilla montifringilla*

1EP91.751	2K hane	09-04-16
	v	10-04-10 (tidigare rapporterad samma plats)
	v	10-10-04 Djäknemåla (56.18 N / 15.44 E), Kättilsmåla, Blekinge

Grönsiska *Carduelis spinus*

CJ86.131	1K hane	09-10-06
	v	10-06-16 Giljastölen (58.50 N / 06.18 E), Gjesdal, Rogaland, NORGE
CL58.358	2K+ hane	09-10-23
	v	10-10-05 Höitiäisen Suisto (62.37 N / 29.41 E), Joensuu, Kuopio, FINLAND

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

2KP84.042	1K+ hane	09-10-15
	f	11-01-19 Willem Vlaminghweg (53.18 N / 05.04 E), Vlieland, HOLLAND
2KP93.177	2K+ hona	10-10-22
	f	11-01-04 Baggeryrsvägen (58.13 N / 12.16 E), Trollhättan, Västergötland

Sedan starten fram till och med 2011 har 36481 lövsångare ringmärkts vid stationen och 39 återfynd har gjorts, dvs drygt ett återfynd per 1000 märkta fåglar. Under året har 2 återfynd rapporterats från Västeuropa under flyttning.

Foto: Dan Mangsbo

Främmande kontroller vid Hammarö fågelstation

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*

CC00.588 1K 11-08-05 Flaket (61.19 N / 17.05 E),
Söderhamn, Hälsingland
v 11-08-26

Blåmes *Parus careuleus*

BS55.756 1K 10-11-07 Röda Grind (57.52 N / 12.01 E),
Kungälv, Bohuslän
v 11-09-24

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*

8M21.666 2K+ hona 10-03-28 Ås, Trysil (61.19 N / 12.17 E),
Hedmark, NORGE
v 11-11-07

2 återfynd och en främmande kontroll gjordes av domherre.

Ringmärkning 1961-2011

Tabell 3. Totala antalet fåglar märkta vid Hammarö fågelstation 1961-2011
Total ringing of birds at Hammarö Bird Observatory 1961-2011

Art	Märkta			Summa 1961-11 5369 d	Återfynd <i>Recoveries</i>
	2009 131 d	2010 92 d	2011 101 d		
Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	-	-	-	14	1
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	-	-	-	1	
Storskrake <i>Mergus merganser</i>	-	-	-	1	1
Orre <i>Tetrao tetrix</i>	-	-	-	2	
Smålom <i>Gavia stellata</i>	-	-	-	1	
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	-	-	-	1	
Rördrom <i>Butaurus stellaris</i>	-	-	-	2	
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	-	-	-	10	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	-	-	-	4	
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	-	-	-	2	2
Sparvhök <i>A. nisus</i>	2	2	4	269	18
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	-	-	-	1	
Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	-	-	-	1	
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	-	-	-	3	
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	-	-	-	3	
Lärkfalk <i>F. subbuteo</i>	1	1	-	10	
Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	-	-	-	1	
St strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	-	-	-	2	
Kustpipare <i>Pluvialis squatarola</i>	-	-	-	1	
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	-	-	-	4	
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	-	-	-	1	
Sandlöpare <i>Calidris alba</i>	-	-	-	1	
Småsnäppa <i>C. minuta</i>	-	-	-	5	
Kärrensäppa <i>C. alpina</i>	-	-	-	12	
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	-	-	-	1	
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minimus</i>	-	-	-	10	
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	-	23	
Morkulla <i>Scolopax rusticola</i>	1	-	1	28	3
Skogssnäppa <i>Tringa ochropus</i>	-	-	-	4	
Grönbena <i>T. glareola</i>	-	-	-	1	
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	-	86	1
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	-	-	-	3	
Skrattmås <i>Larus ridibundus</i>	-	-	-	5	
Fiskmås <i>L. canus</i>	-	-	-	34	
Gråtrut <i>Larus argentatus</i>	-	-	-	2	

	2009	2010	2011	Summa	Återfynd
Havstrut <i>L. marinus</i>	-	-	-	26	1
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	-	5	-	44	
Silvertärna <i>S. paradisaea</i>	-	2	-	40	
Ringduva <i>Columba palumbus</i>	-	1	-	14	2
Gök <i>Cuculus canorus</i>	-	2	-	37	
Hökuggla <i>Surnia ulula</i>	-	-	-	8	
Sparvuggla <i>Glaucidium passerinum</i>	1	-	77	736	4
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	-	1	-	4	
Hornuggla <i>Asio otus</i>	-	-	1	23	1
Jorduggla <i>A. flammeus</i>	-	-	-	6	1
Pärluggla <i>Aegolius funereus</i>	2	-	1	408	8
Nattskärra <i>Caprimulgus europaeus</i>	-	-	-	8	
Tornseglare <i>Apus apus</i>	-	-	-	4	
Kungsfiskare <i>Alcedo atthis</i>	-	-	-	4	
Göktyta <i>Jynx torquilla</i>	4	2	7	225	
Gråspett <i>Picus canus</i>	-	3	-	61	
Gröngöling <i>P. viridis</i>	9	2	2	88	1
Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>	3	1	1	245	2
Större hackspett <i>Dendrocopos major</i>	7	12	4	474	3
Vitryggig hackspett <i>D. leucotos</i>	-	-	-	8	
Mindre hackspett <i>D. minor</i>	1	7	2	162	1
Tretåig hackspett <i>Picoides tridactylus</i>	-	3	1	63	
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	-	-	-	1	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	-	-	-	9	
Ladusvala <i>Hirundo rusti</i>	1	-	-	81	
Hussvala <i>Delichon urbica</i>	1	-	-	241	
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	1 969	54	88	7 579	5
Ängspiplärka <i>A. pratensis</i>	4	6	11	295	
Rödstrupig pipplärka <i>A. cervinus</i>	-	-	-	1	
Gulärka <i>Motacilla flava</i>	1	-	1	228	1
Forsärla <i>Motacilla cinerea</i>	-	-	-	1	
Sädesärka <i>M. alba</i>	7	4	5	766	5
Engelsk sädesärka <i>M. alba yarrellii</i>	-	-	-	1	
Sidensvans <i>Bombycilla garrulus</i>	1	-	-	311	7
Strömstare <i>Cinclus cinclus</i>	-	-	-	2	
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	256	344	121	6 252	11
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	590	366	139	6 255	17
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	529	739	508	22 176	73
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	-	-	-	6	
Blåhake <i>L. svecica</i>	1	2	-	156	1
Svart rödstjärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	-	1	-	9	
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicur.</i>	60	64	70	3 546	7

	2009	2010	2011	Summa	Återfynd
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	14	5	9	679	
Svarthakad buskskvätta <i>S. torquata</i>	-	-	-	1	
Sv hak bu skv (vitgumpad) <i>S.(t) maura</i>	-	-	-	1	
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	2	-	1	119	
Grönl stenskvätta <i>O. o. leucorrhoea</i>	-	-	-	1	
Ringtrast <i>Turdus torquatus</i>	-	-	-	7	
Koltrast <i>T. merula</i>	47	26	32	2 052	21
Björktrast <i>T. pilaris</i>	-	-	4	774	12
Taltrast <i>T. philomelos</i>	34	23	26	1 353	23
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	4	2	14	624	6
Dubbeltrast <i>T. viscivorus</i>	-	2	9	117	
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	-	1	1	12	
Flodsångare <i>L. fluviatilis</i>	-	-	-	1	
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenob.</i>	5	3	3	167	
Kärrsångare <i>A. palustris</i>	1	-	1	9	
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	19	24	21	2 323	14
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	1	-	-	1	
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	41	10	15	667	
Rödstrupig sångare <i>Sylvia cantillans</i>	-	-	1	1	
Sammethätta <i>S. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Höksångare <i>S. nisoria</i>	3	1	1	18	
Ärtsångare <i>S. curruca</i>	103	83	76	3 047	3
Törnsångare <i>S. communis</i>	12	8	4	472	1
Trädgårdssångare <i>S. borin</i>	178	132	195	6 004	8
Svarthätta <i>S. atricapilla</i>	159	252	256	4 424	8
Kungsf.sångare <i>Phylloscopus proreg.</i>	-	-	-	10	
Taigasångare <i>Ph. inornatus</i>	-	1	-	13	
Grönsångare <i>Ph. sibilatrix</i>	7	5	4	282	
Gransångare <i>Ph. collybita</i>	164	118	122	2 701	6
Östlig gransångare <i>Ph. c. tristis</i>	-	1	-	11	
Lövsångare <i>Ph. trochilus</i>	1322	434	609	36 481	39
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	610	619	467	71 916	76
Brandkr kungsfågel <i>R. ignicapillus</i>	-	-	-	1	
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	79	25	20	1 368	
Mindre flugsnappare <i>Ficedula parva</i>	-	-	-	17	
Svartvit flugsnappare <i>F. hypoleuca</i>	132	55	106	6 349	15
Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	2	1	-	423	1
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	81	459	145	13 638	60
Entita <i>Parus palustris</i>	4	3	-	165	
Talltita <i>P. montanus</i>	12	195	154	8 235	15
Lappmes <i>P. cinctus</i>	-	-	-	41	
Tofsmes <i>P. cristatus</i>	3	10	5	342	
Svartmes <i>P. ater</i>	46	85	144	9 362	10
Blåmes <i>P. caeruleus</i>	218	888	500	20 848	64

	2009	2010	2011	Summa	Återfynd
Talgoxe <i>Parus major</i>	295	535	594	14 518	41
Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	35	42	28	1 217	5
Sibirisk nötväcka <i>S. e. asiatica</i>	-	-	-	2	
Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	98	111	59	3 885	3
Pungmes <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	-	1	
Sommargylling <i>Oriolus oriolus</i>	-	-	-	1	
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	19	22	5	1 015	6
Varfågel <i>L. excubitor</i>	1	2	-	60	
Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	7	3	-	279	8
Skata <i>Pica pica</i>	1	3	-	41	
Nötkråka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	-	-	12	1
Smalnötkråka <i>N. c. macrorhynchos</i>	-	-	-	43	4
Kaja <i>Corvus monedula</i>	-	-	-	6	
Kråka <i>C. corone</i>	-	-	-	13	1
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	-	-	-	114	1
Gråsparv <i>Passer domesticus</i>	-	-	-	5	
Pilfink <i>P. montanus</i>	5	7	2	116	1
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	648	87	105	4 828	14
Bergfink <i>F. montifringilla</i>	51	21	16	3 026	5
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	16	24	10	1 721	14
Steglits <i>C. carduelis</i>	1	-	-	4	
Grönsiska <i>C. spinus</i>	2 026	688	650	16 830	46
Hämpling <i>C. cannabina</i>	-	-	-	9	
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	3	2	2	70	
Gråsiska <i>C. flammea</i>	13	423	138	2 343	3
Snösiska <i>C. hornemanni</i>	-	-	2	26	
Bändelkorsnäbb <i>Loxia leucoptera</i>	-	-	-	23	
Mindre korsnäbb <i>L. curvirostra</i>	2	2	-	117	
Större korsnäbb <i>L. pytyopsittacus</i>	-	-	-	17	
Rosenfink <i>Carpodacus erythrinus</i>	9	2	1	195	
Tallbit <i>Pinicola enucleator</i>	-	-	-	34	
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	92	184	136	3 932	28
Stenknäck <i>Coccothraustes cocc.</i>	-	-	-	12	
Lappsparv <i>Calcarius lapponicus</i>	-	-	-	2	
Snösparv <i>Plectrophenax nivalis</i>	-	-	-	2	
Gulsparv <i>Emberiza citrinella</i>	33	6	2	872	6
Ortolansparv <i>E. hortulana</i>	-	-	-	11	
Dvärgsparv <i>E. pusilla</i>	-	-	-	4	
Videsparv <i>E. rustica</i>	-	-	-	2	
Säv sparv <i>E. schoeniclus</i>	72	55	33	3 164	12
Svarthuvad sparv <i>E. melanocephala</i>	-	-	-	1	
Summa 156 arter	10 186	7 313	7 313	304 069	767

Karlstads Ornitologiska Förenings stipendium till Ingvar Svensson

Under ett föreningsmöte under våren 2012 delade KOF genom ordförande Karl-Erik Möberg ut ett stipendium på 1000 kr till Ingvar Svensson med motiveringen:

"Ingvar har under många år på ett förtjänstfullt sätt gjort helhjärtade arbetsinsatser på Hammarö fågelstation såväl under Fågelstationens dag som under arbetsmöten samt vid många andra tillfällen då olika arbetsuppgifter har funnits. Ingvar har alltid med entusiasm och energi ställt upp för att göra en arbetsinsats och belönas därför av föreningen."

Rapport från KOF:s vinterrally 2012

Lars Viktorsson

Mest framgångsrika i vinterrallyt årgång 2012 var Långkallsångarna som skådade i Säffle kommun. Laget bestod av Per Gustafsson, Magnus Köpman, Anders Olovsson och Lars Viktorsson. Segerresultatet blev 46 arter, knappt före Team 0199.

Rekningen inför årets rally hade gått sådär, den milda vintern till trots. Var skulle man t.ex. kunna hitta sjöfågel? De flesta Vänervikarna i Säffle kommun hade finkammats. Gräsand, knipa och storskrake var givna, men utöver det såg det tämligen magert ut. Långkallsångarna: Per Gustafsson, Magnus Köpman, Anders Olovsson och Lars Viktorsson, samlades som brukligt i Segmon 04:30. Vädret var mulet, temperaturen låg på någon minusgrad. Ett lätt snöfall,

som förbisetts av väderlekstjänsten, mötte oss. Vi diskuterade hur många arter som skulle krävas för seger. Köpman gissade 52 och ingen av oss andra hade några invändningar mot det. Vi förstod att vi skulle behöva rejält med ”stolpe in” för att försvara fjolårssegern.

Första stoppet blev Huggenäs k:a, där kattugglorna fått ut ungar i somras. Ingen i laget ville riskera att höra en kattuggla som inte skulle räknas, så vi satt kvar i

Lars Viktorsson, Anders Olofsson, Per Gustavsson och Magnus Köpman, segrande Långkallsångare!

bilen och inväntade att klockan skulle bli 05:00, tidpunkten då tävlingen började. När vi försäkrat oss om att tiden var inne, klev vi ur bilen och mötte för första gången denna dag den iskalla vinden. Snöfallet hade upphört som tur var. Köpman, som är grym på att blåsa kattugglans rop med hjälp av nävarna, fick inget svar. Kanske blåste det för mycket. Vi rullade några hundra meter fram till Hög. Plötsligt var vi i lä bakom en lada. Köpman blåste så det ekade och vips svarade en kattugglehane på utmaningen. Klockan 05:07 och kattuggla redan klar! Vad skulle vi göra nu?

Ett antal stopp senare, utan vare sig berguv, hornuggla eller pärluggla, satt vi i bilen och käkade i väntan på gryningen. Enda fågelkontakten sedan kattugglan var tuppen i Botilsäter. Inte kryssbar, men en kär tradition. I år ropade han t.o.m. spontant och behövde inte triggas igång.

Vi började gå ut mot Ladholmen. Några i laget hörde en sparvugglas s.k. ”höstläte”, men den hördes svagt och kunde inte räknas. En havsörn flaxade förbi över oss.

Väl framme vid Ladholmen slog Anders till med två knölsvanar. Den arten hade vi inte vågat räkna med. Snart hittade vi fler, inte mindre än sju, men inga sångsvanar här ute. Faktum är att det inte fanns mycket fågel alls. Vi fick in gråtrut och trädkrypare, men missade flera ”måstearter”, t.ex. havstrut och storskarv. Inga roliga mesar heller. Vi konstaterade att vi snittat drygt två arter i timmen under tävlingen så långt. Segern började kännas långt borta.

Ett fågelbord vid Ekenäs gav bl.a. koltrast. Vid Åkershus slog Per till med en ung skrattmåss som flög omkring tillsammans med fiskmåsar. Kanske var det en vändpunkt. Fler fågelbord vid Ekenäs

gav svartmes, talltita, entita och lite annat smått och gott. Det efterföljande stoppet vid Rosenborg är redan en klassiker: nötskrika, ormvråk, spillkråka (även två trumningar!), gråsparv, gråsiska, ytterligare en ung skrattmåss och mest överraskande av allt: en skogsduva som kom flygande från gården och landade i hagmarkerna öster där om. Ett lyckat stopp, trots att vi missade råkan, som setts där tidigare i januari.

Gaperhults hamn gav en skäggdopping som Köpman hittade. Tyvärr lyste småskrakarna med sin frånvaro.

Tofsmes började kännas som en besvärande lucka. Turligt nog lyckades vi hitta en på ett slumpmässigt stopp utmed vägen mellan Gaperhult och Torp. Ytterligare en spillkråka förtjänar kanske att nämnas också.

Vi hade lagt en hel del tid ute på Näset och det hade blivit hög tid att åka mot Säfte. När vi åter passerade Botilsäter fick vi in tamduva och skata som art 36 och 37(!) Borde vara något slags rekord...

Vi spanade intensivt från bilen. Vid Svartån, Hargene gav det en bofink som satt i en trädtopp på varfågelmanér. Väl inne i Säfte plockade vi snabbt in björktrast på Tuvaområdet. Där fanns en del småfågel, men inget nytt.

Nästa stopp var Olof Trätäljagatan. Där fanns gott om starar vid fågelborden, men vi missade steglits och fasan. Fjällvråken vid Säfte ängar var dock väldigt samarbetsvillig, medan varfågeln svek oss. Vi stannade vid Krokstad på jakt efter mindre hackspett och grön göling. Vi kammade noll, men fjällvråken från Säfte ängar, seglade förbi ovanför oss. Krokstads ängar bjöd på en varfågel

som satt på en av trådarna. Skönt med en rekning som höll!

Efter ett kortare fruktlöst stopp på Älvhagsgatan fortsatte vi till Nysäter. Förhoppningar fanns om att kanske kunna få se den tornfalk som Per och Köpman haft vid rekningen lördagen innan. Som befarat var tornfalken väck, men Per upptäckte en sittande sparvhök i ett träd. Tala om hökblick! Ytterligare en varfågel sågs en kort stund.

Nysätersbron bjöd inte på några siden-
svansar i år. Där fanns ändå en riktigt stor siskflock och en sparvhök som attackerade dem. Vid Gillbergsjön räknade vi till 26 sångsvanar, vår 44:e art. Vi styrde sedan kosan mot Långserud för att hänga in strömstare. Plötsligt ropade Lars ”sparvuggla” från baksätet. Efter en backningsmanöver hade alla i bilen sett den där den satt i en grantopp bredvid vägen.

Strömstaren vid Långserud var på plats

och vi behövde inte gå ur bilen. Vi skyndade oss tillbaka till Säffle för ett nytt försök på Olof Trätäljagatan. Det började bli lite sent på dagen och fågelborden låg öde. Vi avslutade ute vid Duse udde, men stannade på 46 arter.

Vi kände oss osäkra på hur långt det skulle räcka. Några lag ringde in sina resultat till tävlingsledaren Köpman. Inget av dessa lag överträffade vårt resultat. Ett litet hopp tändes. Skulle det räcka till pallen?

Artgenomgången blev en gastkramning. Årets tävling var rekordjämn med fem lag inom tre arter. Vi vann med absolut minsta möjliga marginal. Lag 0199 hade också 46 arter, men vi var ensamma på rallyt om fyra arter (skrattmå, skäggdopping, fjällvråk och sparvuggla), medan de var ensamma om tre.

Vi tackar samtliga deltagare för en spännande tävling och ser redan fram emot nästa års race!

Dan Zetterström, Anders Hanson och Långkallsångare i eftersnack.

Resultat Vinterrally 2012: Placering Lag Arter

- 1. Långkallsångarna - Säffle kommun**
(Lars Viktorsson, Per Gustafsson, Magnus Köpman, Anders Olofsson) **46** arter
- 2. Team 0199 - Kristinehamns kommun**
(Hans Johansson, Göran Paakonen, Lars Thornberg) **46** arter
- 3. Gamnackarna - Kristinehamns kommun**
(Lars-Peter Jansson, Thomas Lindell) **45** arter
- 4. Ninanananinanna - Karlstads kommun**
(Hans Bucht, Håkan Funk, Lars-Erik Larsson, Jan Wilhelmsson) **44** arter
- 5. Blindgrisarna - Karlstads kommun**
(Stefan Asker, Göran Ekström, Dan Norberg, Berne Martinsson) **43** arter
- 6. Larus Brothers WOK - Karlstads kommun**
(Bo Fredriksen, Roger Jonasson, Karl Hammar) **40** arter
- 7. THERmåsarerna - Kristinehamns kommun**
(Torbjörn Mossberg, Johan Nilsson) **37** arter
- 7. Sumpmesarna - Kils kommun**
(Jörgen Eriksson, Arvo Harjula, Tony Johansson) **37** arter
- 9. Ullerud - Gamla Ulleruds kommun**
(Stig Emilsson, Dan Mangsbo) **33** arter
- 9. Löparnissarna - Arvika kommun**
(Per Larsson, Börje Holgersson, Joakim Johansson) **33** arter
- 11. XIT - Karlskoga kommun**
(Stefan Göransson, Margareta Danneberg) **30** arter
- 12. Sömntrutarna - Karlstads kommun**
(Gunnar Björndahl, Leif Lövström) **22** arter

Karlstads Ornitologiska Förening

Styrelse 2012

Ordförande	Karl-Erik Möberg, Rygatan 4, 654 63 Karlstad	054 / 19 07 22
V. ordförande	Jan Sundler, Älvdalsg 5 B, 652 29 Karlstad	054 / 18 07 47
Sekreterare	Roger Nordahl, Brages väg 17, 665 33 Kil	0554 / 134 53
Kassör	Peter Wikteliuss, Rygatan 2, 654 63 Karlstad	054 / 10 06 28
Ledamöter	Björn Ehrenroth, Ransbysätter 62, 686 97 Lysvik	0565 / 830 01
	Anders Hanson, Skaldens gata 55, 65638 Karlstad	070-6206915
	Lars-Åke Karlsson Styrbordsgatan 16, 652 27 Karlstad	054 / 21 31 48
Revisorer	Bengt Eskilsson, Hemvägen 1B, 653 67 Karlstad	054 / 56 61 48
	Kjell Larsson, Blåeldsgatan 17, 653 45 Karlstad	054 / 56 19 87
Valberedning	Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad	054 / 83 35 07
	Magnus Köpman, Sjöängsgatan 44, 654 61 Karlstad	054 / 83 41 15

Ansvariga Hammarö fågelstation

Ringmärkning	Björn Ehrenroth, Ransbysätter 62, 686 97 Lysvik	0565 / 830 01
Stationsförest.	Jan Sundler, Älvdalsg 5 B, 652 29 Karlstad	054 / 18 07 47

Redaktör för Årsrapporten

Sven Larsson, Brännmyrsgatan 85, 654 69 Karlstad 054 / 83 35 07

Hammarö fågelstation

Priset för övernattnng vid Hammarö fågelstation är 20 kr / natt. För medlemmar och stationspersonal utgår ej någon avgift. Övernattningsutrymmet är mycket begränsat vid stationen. Fler än 4 personer bör helst inte bo i stugan samtidigt. Personer som arbetar med ringmärkning eller sträckräkning har företräde. Ring och kontrollera att Du får en sängplats innan Du bestämmer Dig för att övernatta i stugan. Under perioden augusti-oktober är det i regel platschefen som avgör vilka personer som kan övernatta på stationen.

Telefonnumret till stationen är 054 / 52 61 95.